

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Renswoude
Postbus 8
3027 ZL RENSWOUDE

ONDERWERP	Beoordeling IBT omgevingsrecht 2022-2023	TELEFOONNUMMER	+31681025300
DATUM	30-01-2024	E-MAILADRES	thomas.van.walchren@ provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-390265605-13018	DOMEIN/OPGAVE	BDO
VAN	Thomas van Walchren	TEAM	BEI
BIJLAGE	Overzicht verbeterpunten		

Geacht college,

Uw gemeente heeft in het kader van Interbestuurlijk Toezicht (IBT) informatie toegezonden over uw taakuitvoering in 2022-2023 op het gebied van het Omgevingsrecht. Wij hebben deze informatie beoordeeld. In deze brief leest u onze beoordeling.

Oordeel over uw taakuitvoering omgevingsrecht

Ons oordeel over uw taakuitvoering luidt:

- Vakgebied Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) - Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH): voldoet deels.
- Vakgebied Monumenten / Archeologie: voldoet.

Het oordeel ten aanzien van het vakgebied Wabo luidt net als het oordeel over 2020-2021 en 2021-2022 'voldoet deels'. Wij constateren dat u nog niet alle verbeterpunten van de vorige beoordeling hebt uitgevoerd. Deze verbeterpunten zijn daarom ook voor de beoordeling over 2022-2023 relevant. Deze verbeterpunten vindt u hieronder in deze brief. Als wij bij de volgende beoordeling constateren dat u geen of onvoldoende uitvoering heeft gegeven aan de verbeterpunten, kan dat gevolgen hebben voor de beoordeling 2023-2024. Wij gaan er van uit dat u bij het formuleren van nieuw beleid op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving de genoemde verbeterpunten ter harte neemt.

Toelichting beoordeling

Bij het uitvoeren van onze wettelijk toezichtstaak hanteren wij de Verordening systematische toezichtinformatie provincie Utrecht (hierna: IBT-verordening), het Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2021-2024 en de interventieladder die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. Het beleidskader vindt u via de volgende link: www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/bestuurlijke-zaken/interbestuurlijk-toezicht, onder het kopje "Beleidskader en Uitvoeringsagenda". Een toelichting op de interventieladder is te vinden op onze website www.provincie-utrecht.nl/werkwijze-ibt.

Omdat uw taakuitvoering in de vorige beoordelingen als 'voldoet deels' is beoordeeld, valt u onder het reguliere toezicht. Dit betekent dat we de ontvangen toezichtinformatie inhoudelijk hebben beoordeeld. Daarnaast hebben onze toezichthouders op 26 oktober 2023 een gesprek gevoerd met de teammanager Ruimte, een handhavingsjurist en een vergunningverlener/beleidsmedewerker. De informatie uit dit gesprek is in deze beoordeling meegenomen.

Hieronder leest u per vakgebied een toelichting op deze beoordeling.

Wabo – VTH

Bij de beoordeling van de informatie voor het vakgebied VTH hebben we getoetst of uw gemeente de processen zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Wij baseren ons hierbij op de wettelijke eisen voor deze processen, zoals vermeld in hoofdstuk 5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht. Deze proceseisen staan ook bekend als de BIG-8 cyclus.

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de gemeentelijke thuishaken (VTH-beleid / U&H-strategie thuishaken)

U heeft op 22 november 2022 een aangepast en aangevuld VTH-beleidsplan 2020-2023 vastgesteld. Het herziene beleidsplan ziet er degelijk en zorgvuldig opgesteld uit. Een tussentijdse beleidsevaluatie heeft u echter niet uitgevoerd. Daardoor is niet inzichtelijk gemaakt in hoeverre de beleidsdoelen zijn behaald en/of bijsturing nodig is in het herziene beleidsplan.

Positief is dat de in het herziene beleid aangebrachte prioritering gebaseerd is op de uitkomsten uit de risicoanalyse en omgevingsanalyse. Wij constateren echter dat aan de hand van de prioritering geen concrete of meetbare doelen zijn geformuleerd. Het is daardoor niet mogelijk om de financiële en personele middelen die benodigd zijn voor het bereiken van de gestelde doelen inzichtelijk te maken. De voortgang van vage of niet meetbare doelen kan niet goed worden gemonitord waardoor in een periodieke beleidsevaluatie onvoldoende inzichtelijk kan worden gemaakt in hoeverre de doelen zijn bereikt en/of bijsturing nodig is.

U heeft naar aanleiding van de evaluatie van de kwaliteitscriteria in het gecombineerde jaarverslag 2022 en uitvoeringsprogramma 2023 weliswaar de benodigde capaciteit opgenomen, maar niet inzichtelijk is gemaakt op welke wijze de benodigde capaciteit is berekend en of die capaciteit dan ook voldoende is voor het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten in het uitvoeringsprogramma. Positief is dat uw organisatie een capaciteitsuitbreiding heeft gerealiseerd binnen het VTH-domein, maar onduidelijk is of dit dan de benodigde capaciteit is om de doelen uit het VTH-beleid te bereiken.

Tot slot wordt in het uitvoeringsprogramma en jaarverslag onvoldoende ingegaan op de vraag in hoeverre de uitgevoerde en nog uit te voeren activiteiten hebben bijgedragen of zullen bijdragen aan de in het beleid gestelde doelen.

Op basis van bovenstaande constatering luidt het oordeel over uw taakuitvoering in 2022-2023 'voldoet deels'. Wij willen hierbij wel aangeven dat u alle ingrediënten heeft om uw BIG-8-cyclus sluitend te maken om bij een volgende beoordeling op 'voldoet' uit te komen. Het is zaak om in 2024 te starten met het formuleren van nieuw beleid waarbij u de verbeterpunten uitvoert.

Een overzicht van alle verbeterpunten vindt u in de bijlage.

Uniform Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de basistaken omgevingsdienst (U&H-strategie regio Utrecht)

In de beoordelingsronde 2022 is vastgesteld dat u op 11 januari 2022 de U&H-strategie regio Utrecht had vastgesteld, maar dat het een groeidocument betreft. Ook is vastgesteld dat er nog geen uniform uitvoeringsprogramma is vastgesteld op basis van de U&H-strategie regio Utrecht. In de regio wordt de U&H-strategie de komende jaren nog doorontwikkeld en wordt nagedacht over een uniform uitvoeringsprogramma. Ondanks deze lopende doorontwikkeling, zullen wij de huidige U&H-strategie regio Utrecht in 2024 beoordelen. Eventuele verbeterpunten die bij de beoordeling in 2024 naar voren komen, zullen met u en de regionale werkgroep worden gedeeld om mee te nemen bij de doorontwikkeling.

Verordening Kwaliteit VTH

Wij toetsen of u jaarlijks evalueert in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de omgevingsdienst én de eigen organisatie. Daarnaast toetsen wij of u daarover mededeling doet aan de gemeenteraad. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op opleidingen, kritische massa en frequentie van de uitvoering van taken per medewerker. Deze criteria zijn in uw gemeente van toepassing op de basis- en plustaken die de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) uitvoert en de VTH-taken die uw eigen organisatie uitvoert.

U heeft over het jaar 2022 en 2023 geëvalueerd in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de eigen organisatie. Uit de evaluatie blijkt dat uw gemeente qua frequentie en aantallen (fte) snel in de knel kan komen en dat uw gemeente bij uitval van een medewerker of vermeerdering van de werkzaamheden kwetsbaar is. U geeft aan dat door inhuur op de gebieden ruimtelijke procedures (principeverzoeken en bestemmingsplannen), Juridisch, Beleid, OOV en Toezicht de *meeste* werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd. Wij adviseren u om in het vervolg jaarlijks te berekenen welke capaciteit u daadwerkelijk nodig hebt om de activiteiten uit het uitvoeringsprogramma uit te voeren om de in het beleid geformuleerde doelen te bereiken.

U heeft geen evaluatie uitgevoerd ten aanzien van de naleving van de kwaliteitscriteria door de ODRU. Het is van belang dat uw gemeente erop stuit dat ook door de ODRU aan de kwaliteitscriteria wordt voldaan en de gemeenteraad daarover actief informeert.

Monumenten en Archeologie

Bij de beoordeling van dit vakgebied hebben we getoetst of sprake is van adequate vergunningverlening, of de monumentencommissies goed functioneren en in hoeverre er sprake is van adequate advisering in het kader van de archeologische monumentenzorg.

De beoordeling van dit taakveld luidt dat uw taakuitvoering 'voldoet'. Dit betekent dat u grotendeels voldoet aan de wettelijke eisen. Uit de door u ingediende toezichtinformatie blijkt dat archeologie structureel deel uitmaakt van de vergunningsprocedure. Bij omgevingsvergunningen voor Rijksmonumenten is advies gevraagd aan de monumentencommissie.

Toezichtregime komende beoordeling

Komende beoordeling toetsen we wederom of uw gemeente de processen voor het vakgebied VTH zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Daarbij kijken we ook naar uw inspanningen in het kader (van de invoering) van de Omgevingswet. Aangezien uw gemeente de laatste jaren als "voldoet deels" werd beoordeeld, valt u in de komende beoordelingsronde ook onder het reguliere toezichtregime.

Tot slot

Hiermee is deze toetsingsronde afgerond. We verzoeken u de hiervoor genoemde verbeterpunten op te pakken en bij de toezichtinformatie voor de volgende beoordelingsronde een overzicht te voegen met de ondernomen acties naar aanleiding van deze verbeterpunten. De volledige toezichtinformatie over de periode 2023-2024 ontvangen wij graag zo spoedig mogelijk nadat u deze hebt vastgesteld, maar in ieder geval uiterlijk op 15 juli 2024.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt via deze kaart ook toegankelijk.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'H.P. van Essen', followed by a comma.

H.P. van Essen
Gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Coördinatie Omgevingsbeleid, Energietransitie, Milieu en Bestuur

Bijlage: overzicht verbeterpunten

Rapportage en evaluatie

1. Voer een volledige periodieke beleidsevaluatie uit. *Toelichting: een wettelijk vereiste is dat periodiek gerapporteerd wordt over het al dan niet bereiken van de in het VTH-beleid gestelde doelen, de uitvoering van de activiteiten in verhouding tot de prioriteitstelling en de evaluatie van afspraken met andere bestuursorganen en organen belast met strafrechtelijke handhaving over de samenwerking bij en de afstemming van de werkzaamheden. In het jaarverslag is alleen geëvalueerd in hoeverre beleidsdoelen zijn bereikt.*
2. Stel het jaarverslag voor milieu, bouw en ruimtelijke ordening tijdig vast. *Toelichting: Het gecombineerde jaarverslag 2022/ uitvoeringsprogramma 2023 is op 22 juni 2023 vastgesteld. Stel het jaarverslag eerder vast, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de vaststelling van het uitvoeringsprogramma voor het komende uitvoeringsjaar.*

Strategisch beleid

3. Actualiseer het beleid voor de Uitvoering (vergunningverlening en aanverwante taken) en Handhaving (toezicht en handhaving) voor de thuishaken. *Toelichting: Actualiseer het herziene VTH-beleid 2020-2023 aan de hand van een beleidsevaluatie en de reeds geactualiseerde probleem- en risicoanalyse.*
4. Geef in het beleid inzicht in de afspraken die u heeft gemaakt met de andere betrokken bestuursorganen over de samenwerking bij en de afstemming van de werkzaamheden. *Toelichting: in het beleid wordt hier en daar wel vermeld dát er afspraken zijn gemaakt, maar wat die afspraken inhouden, wordt niet vermeld.*
5. Geef in het beleid inzicht in de afspraken die u heeft gemaakt met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving, *Toelichting: in het beleid wordt hier en daar wel vermeld dát er afspraken zijn gemaakt, maar wat die afspraken inhouden, wordt niet vermeld.*

Operationeel beleid

6. Maak de personele en financiële middelen die **benodigd en beschikbaar** zijn voor het bereiken van de in het beleid geformuleerde doelen inzichtelijk en waarborg deze in de begroting. *Toelichting: Het is nodig om vanuit de doelen een inschatting te maken van de benodigde capaciteit om die doelen te bereiken en het is die benodigde capaciteit die moet worden geborgd in de begroting.*

Programma en organisatie

7. Stel het uitvoeringsprogramma voor milieu, bouw en ruimtelijke ordening tijdig vast. *Toelichting: Het gecombineerde jaarverslag 2022/ uitvoeringsprogramma 2023 is op 22 juni 2023 vastgesteld. Stel het uitvoeringsprogramma voorafgaand aan het uitvoeringsjaar vast.*
8. Stem het uitvoeringsprogramma af met andere betrokken bestuursorganen en de organen die belast zijn met strafrechtelijke handhaving. *Toelichting: uit het uitvoeringsprogramma blijkt niet dat het uitvoeringsprogramma met andere publiekrechtelijke organen is afgestemd.*

Voorbereiding, monitoring en uitvoering

9. Draag zorg voor voldoende financiële en personele middelen voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma en vul deze middelen zo nodig aan of pas het uitvoeringsprogramma zo nodig aan.
10. Verantwoord jaarlijks aan de gemeenteraad in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de ODRU. Voor zover de kwaliteitscriteria niet zijn of konden worden nageleefd, dient hiervan gemotiveerd opgave te worden gedaan. *Toelichting: U heeft dit jaar op degelijke wijze geëvalueerd in hoeverre uw organisatie de kwaliteitscriteria naleeft, maar de evaluatie geen betrekking op de ODRU.*